

نارپاک و هریا قانع یاریزانی نیوده‌وله‌تی له‌یاری شه‌تره‌نج

هیوام وایه هوئیکی تایهت به‌شه‌تره‌نج بکه‌مه‌وه

دیانه / عیماق قادر

نارپاک وریا قانع پالته‌وانی نیوده‌وله‌تی کورد له‌یاری شه‌تره‌نج، ناویکی دیار و دره‌شاهویه له‌ناسمانی نهم وهرزشه، سه‌ری کوردی به‌رزکردۆته‌وه له پالته‌وانیه‌تییه جیهانی و نیوده‌وله‌تییه‌کان.

نارپاک وریا له سالی ۱۹۶۸ له‌شاری سلیمانی له‌دایک‌بووه، له سالی ۱۹۸۰ خولیا و هه‌زی چۆته نهم وهرزشه و به‌هرمه‌ندی خۆی تیدا تاقیکردۆته‌وه، له‌همان سالدا پالته‌وانی مندالانی عیراقی به‌ده‌سته‌یتنا، له‌سالی ۱۹۸۲ له‌پالته‌وانیه‌تی جیهانی بۆ مندالان به‌شداریکرد که له ولاتی (نیکوادۆر) سازکرا‌بوو. سالانی ۱۹۸۴-۱۹۸۵-۱۹۸۶ پالته‌وانی لاوانی عیراق بوو له سالی ۱۹۸۷-۱۹۸۸-۱۹۹۷ له هه‌لبژاردی عیراق جیگای خۆی کرده‌وه، له سالی ۱۹۸۹ له فیستیخالی سالانه‌ی دۆحه‌ی نیوده‌وله‌تی به‌شداریکرد، له سالی ۲۰۰۱ له‌خولی یانه‌کانی عه‌ره‌ب بۆ یاری شه‌تره‌نج که له ولاتی یه‌مه‌ن سازکرا بوو به‌شداریکرد. له‌سالی ۲۰۰۷ له‌گه‌ل هه‌لبژاردی هه‌ولتیر نوینه‌رایه‌تی کوردستانیان کرد له‌خولی ولاتانی ناسیا بۆ یاری شه‌تره‌نج که له ولاتی نیران به‌رتیوه‌چوو.

وه چهندین جار پله‌ی یه‌که‌می به‌ده‌سته‌یتناوه له‌سه‌ر ناستی کوردستان و عیراق پاش چاویتکه‌وتنمان ویستمان نهم گفتوگۆیه‌ی له‌گه‌ل ساز بکه‌مین.

رۆلێکی گ‌رنگ ده‌بینیت له‌په‌ش‌خستنی ناستی یاریزان.

*** ناستی ناویژیوانانی کورد چۆن هه‌لدسه‌نگینی؟**

- له‌کوردستان هیچ کێشه‌یه‌که‌مان نییه بۆ ناویژیوانی له‌به‌رئوه‌ی ئیتمه ناویژیوانی باشمان هه‌یه که پروانامه‌ی نیوده‌وله‌تییه‌کان هه‌یه، توانای باشیان هه‌یه بۆ ناسی‌کردنی هه‌ر پالته‌وانیه‌تییه‌ک له‌سه‌ر هه‌ر

تۆپی پیتی عه‌ره‌ب ئه‌نجام ده‌ده‌ن و یارییه تاکه‌کان فه‌رامۆش کراوه و که‌س ناو‌پیان لێ ناداته‌وه.

*** هیواو ناواتت چیه بۆ دوا‌رۆژ؟**

- هیوا و ناواتم ئه‌وه‌یه به‌رپرسان گ‌رنگی به‌هه‌موو وهرزشه‌کان بدن به‌بێ جیاوازی، له خه‌یالم دایه هوئیکی تایه‌ت به‌یاری شه‌تره‌نج بکه‌مه‌وه و خزمه‌ت به‌ یاریزانانی کوردستان بکه‌م.

*** دوا و ته‌ت؟**

- زۆر سوپاسی راگه‌یاندنه‌کان ده‌که‌م که جار به‌جار به‌سه‌رکردنه‌وه‌مان ده‌که‌ن و بلا‌و‌کردنه‌وه‌ی نهم یارییه ده‌گ‌رنه ئه‌ستۆ.

ناستی‌ک بیت، وه هه‌ندیکیان به‌که‌ردار به‌شدارییه‌کان ک‌ردووه له‌ناویژیکردنی پالته‌وانیه‌تییه جیهانی و نیوده‌وله‌تییه‌کان سه‌ری کوردیان به‌رزکردۆته‌وه، له‌وانه مامۆستایان (نازاد بیلال، ئه‌سه‌د ئیسماعیل، عه‌بدوله‌هاب عه‌بدوله‌زاق) وه چهند ناویژیوانی دیکه، داوی لێ بو‌ردنیان لێده‌که‌م ئه‌گه‌ر ئیستا ناویانم له‌بیرنه‌بیت.

*** کاربه‌ده‌ستانی وهرزش تا چهند هاو‌کاری وهرزشی شه‌تره‌نج ده‌که‌ن؟**

- به‌راستی هاو‌کاری ماددی له‌هه‌مووی گ‌رنگ‌تره، زۆر به‌که‌می هاو‌کاری ده‌ک‌رتین، له ولاتی ئیتمه کاربه‌ده‌ستان ته‌نها گ‌رنگی به‌تۆپی بێ ده‌ده‌ن، گ‌رتیه‌ستی خه‌یالی له‌گه‌ل یاریزانی

*** سه‌ره‌تای چونه ناو جیهانی شه‌تره‌نج که‌ی بوو؟**

- من پێش ئه‌وه‌ی بچمه قوتابخانه‌ فیزی نهم یارییه بووم، له‌ته‌مه‌نی ۴ سالیدا جولاندنی داشه‌کانی شه‌تره‌نج فیتربووم.

*** کێ یه‌که‌م هاند‌رت بوو؟**

- باوکم یه‌که‌م هاند‌رم بوو ئه‌و منی فیت‌کرد، باوکم منی به‌جیهانی شه‌تره‌نج ناساند.

*** تا‌کو ئیستا بۆ چهند یانه یاریت کردووه؟**

- یه‌که‌م جار بۆ‌یانه‌ی هه‌ولتیر یاریم کرد یانه‌ی هه‌ولتیر منی پێگه‌یاند هه‌رگیز له‌بیریان ناکه‌م، داوی بۆ یانه‌کانی تورکمان و هیرش و برایه‌تی و ئیستاش له‌گه‌ل یانه‌ی خانزاد گ‌رتبه‌ستم مۆزک‌دوه ته‌نها بۆ نهم مه‌وسمه.

*** به‌رای تۆ باشترین یاریزانی شه‌تره‌نج له کوردستان کتیه؟**

- به‌رای من (مه‌حه‌مه‌د ته‌ها ئاک‌ره‌بی) یاریزانیکی زۆر به‌توانا و به‌هره‌مه‌ند بوو، به‌لام به‌داخه‌وه ئیستا له هه‌نده‌رانه هه‌روه‌ها (نوح عه‌لی حسین)

*** به‌کام پالته‌وانی جیهان سه‌رسامیت؟**

- گاری کاسیاریۆف که‌توانی له‌سالی ۱۹۸۵-۲۰۰۵ به‌رگری له‌ ریزه‌ندی یه‌که‌می یاریزانانی جیهان بکات.

*** خۆشترین رۆژی جیهانت که‌ی بوو؟**

- ئه‌وکاته بوو که له‌دوا یاری له‌یاریزان (نوح عه‌لی) م برده‌وه بوومه پالته‌وانی کوردستان له‌سالی ۱۹۹۵.

*** کێ راهینه‌رت بووه؟**

- من راهینه‌رم نه‌بووه، به‌لام سویدیکی زۆرم له‌ کۆمپیه‌وته‌ر بینیه‌وه، ئیستا کۆمپیه‌وته‌ر

له ژماره‌ی دادی سالار عه‌بدوله‌جبار ده‌بیته‌ میوانی هه‌فته‌نامه‌ی (هه‌ریمی کوردستان)

محەممەد یاسین

له سالانی ١٩٧٧ تاكو ١٩٩١ ژمارەى پێوانەى ئاسیاء عەرەبیم شكاند

محەممەد یاسین یەكێك بوو له پالەوانە كارىگەرەكانى پێشوی یانەى هەولێر كه جێ پەنجەى دیاربوو لهو یاریانەى كه بەشداری تێدا كردهوه بە گەواهی هەموو پەسپۆران و راهێنەران و جەماوەرى وەرزش یەكێك بوو له برەرەكانى پشتی یانەى هەولێر- كاتێك له یاریەكان بەشداری دەكرد وەكو:

ئەو پالەوانەى كه له سالانی هەفتاكان و هەشتاكان بە دیاركەوت تاكه كوردیش بووه كه بەژداری له چەندین پالەوانیەتی جیهانی و نۆله مپیاد كردهوه توانیویەتی كه ژمارەى پێوانەى له سالى ١٩٧٧ تاوهكو ١٩٩١ له ئاسیاء ولاتانی عەرەبى بشكێنیت، بەلام بەهۆى خراب بوونی بارى عێراق و كوردستان بۆ ماوهیەكى زۆر كوردستان جێدێلێت و دەچیتە ولاتی سوید ئێمەش بە پێویستی نازانی له چەند پرسىاریك ئاراستەى ئەم یاریزانە نێودهولەتییه بكەین.

ئێستسا وەرزش له هەموو بواریەكانى تێشكەوتنى گەورەى بەخۆیەوه بینیسووه، تامیكى تاییهتی خۆى هەیه لهبەر ئەوەى حكومەت زۆر پالێشتی له وەرزشی كوردستان دەكات، ئێستسا هیچی له وەرزشی جیهان كەمتر نییه.

* گەر داوات لێبکرتەوه ببیت بە راهێنەر له کوردستان؟

بە شانازییهوه دەیکەم و خزمەتێكى واش بەشارەكەم دەكەم كه تاكو ئێستسا نەكراوه هەژدەكەم ئەوەش بلێم كه كه پارتێگارى هەولێر بەرێز نەزاد هادی داواى لێكردم بگەرێمەوه كوردستان بيم بە راهێنەر.

* كۆن بوون ئەوانەى كه محەممەدیان دروستکرد؟

- راهێنەر ئەسەد توفیق كه منى كرده ئەو پالەوانە، هەرەها باوكى خۆشهویستم كه ئێستسا له ژيان نەماوه زۆر پشتگیری لهمن دەكرد تاوهكو بەردەوام بيم لەسەر وەرزشكردن.

* چ سالتیک کوردستان جیهانیت و لەبەرچی؟

- له سالى ١٩٩١ من له بەغدا بووم بریار دەرچوو كه دەبیت وەرزش واز له وەرزش بێنم بچم بۆ عەسكەرى، منیش هەر زوو كه گوتیم لهو هەواله بوو گەرآمەوه هەولێر ئەوكاتە وهزەى هەولێریش تەواو نەبوو بریارمدا كه كوردستان بەجێبهێلم و چوومه ولاتی سوید.

* دوا وتەت؟

- هیوادارم له گەرانهوهم وەكو وەرشوونیک له فرۆكەخانەى نێودهولەتی هەولێر بە ئالای كوردستاندا پێشوازی لێبکرت لهبەر ئەوەى هیچم له یاریزانى دێرنى عێراقى فەلاح حەسەن كەمتر نییه كه پێش ماوهیەك بە ئالای عێراق پێشوازیان لێكرد سوپاس بۆ ئێوەش كه ئەزیزەتتان كێشا.

دیوانه: جمال دیلان

* محەممەد یاسین كێیه؟

- ناوم محەممەد یاسین محەممەد له سالى ١٩٦٣ له هەولێرى خۆشهویست له دایكبووم و له گەرەكى عەرەبان چاوم بە دونیا هەلەپێناوه خێزاندەرم و خاوەنى پێنج منداڵم.

* له چ سالتیک ناشنای بەرزكردنەوهی قورسایى بوو؟

- سەرەتای دەسپێكردنم سالى ١٩٧٤ بوو بەراستى من زۆر عەشقى بەرزكردنەوهى قورسایى بووم هەموو رۆژێك دەچوینه هۆلى یانەى هێرش له پەنجەرەى هۆلەكه سەبرى پیاویك دەكرد كه ئەم جۆره وەرزشەى دەكرد، منیش تەمەنم ١٣ سال بوو كه دەستم بەم وەرزشه كرده سەرەتاش راهێنەرى (ئیدریس توفیق) مەشقى بەمن دەكرد هەموو رۆژێكیش پێش مەشكردن هۆلەكەم خاوتین و ئاورپشین دەكرد.

* له چ سالتیک بەژداری پالەوانیەتییهكانى نێودهولەتی و جیهانیت كرد؟

- تەمەنم ١٦ سالى بوو كه له هەلبژاردەى

عێراق بانگهێشت كرام له تەمەنى هەر لهو سالهش بەژداری پالەوانیەتی لاوانى جیهانم كرد، كه له سالى ١٩٧٧ بەرێوهچوو توانیم پلهى سێیهى جیهان بەدەستبێنم هەرەها بەژداری پالەوانیەتی ئاسیام كرد، پلهى یەكەم بەدەستبێنا من له سالى ١٩٧٧ تاكو ١٩٩١ ژمارەى پێوانەى ئاسیاء عەرەبیم شكاند.

* ئەى نۆلۆمپیاتەكان؟

- نۆلۆمپیاتە جیهانییهكان له سالى ١٩٨٠ بەشداری نۆلۆمپیادی مۆسكۆم بەشداریم كرد پلهى هەشتەم بەدەستبێنا، له سالى ١٩٨٤ش بەشداری نۆلۆمپیادی لۆس ئەنجلس ئەمەریكیم كرد، پلهى سێیهم تێدا بەدەستبێنا، له نۆلۆمپیادی ئاسیاء كه سالى ١٩٨٢ ئەنجامدرا له هیندستان پلهى دووهم تێدا بەدەستبێنا، هەرەها بەژداریم له نۆلۆمپیادی ئاسیاء كرد كه له كۆزى باشور بوو لهویش پلهى دووهم بەدەستبێنا.

* بەرای تۆ ناستى وەرزش له كوردستان چۆنه؟

مینیۆتی: میسی پادشای تۆپی پییه

راهبهنهري پيشووي ههلبژاردهي نهرژهنتيني و بهرشلونه سيزار لويس مينيۆتي سهبارت به ياريزاني نهرژهنتيني و نهرستهري يانهي بهرشلونه ليونيل مي سي گوتي: چوار پادشاي تۆپي پي ههيه: دي ستيفانو و بيليهو كرؤيف و مارادونا، ههروهه ياريزانين ههبووه نزيك لهوانه وهكو زيدان و روناالدينهو و روناالديو و روماريو بهلام ههچ لهوانه باسما كورد وهكو مي سي ههلي بۆ نهرهخساوه ئيمه ئيستنا گهواهي نهوه ددهبين كه پادشايهكي نوئي تۆپي پي بهرتويه نهويش (ليونيل مي سي) به نم ليدوانانهي راهبهنهري پيشوو له چوارچيوه قسهكاني هات لهگهه راديۆي كه تالوني كه باسي له ههلبژاردهي نهرژهنتين و ليونيل مي سي كرد، له درتزه دا گوتي: مي سي گولكاري تيبهكهيه تي ههروهه دهزانن چۆن گۆل دروست بكات و ههلهكان بقۆزيتتهوه، ههروهه به بهردهوامي ئاستي گهشه دهكات، له كۆتاييدا گوتي: من زۆر دلخۆشم بهوهي نهم ياريزانه له بهرشلونه ياريدەكات. به تايبهتي كه نهو به كۆري يانهكي دادهندريت.

تا: سههند ياسين

كاناليس چوهه ريزي ريال مهديرد

يانه ي ريال مهديرد ئيسپاني له سهه پتيگه فهرمي خۆي رايجه ياند كه ياريزاني راسينگ سانتانديري ئيسپاني گرتيه ستيكي له گهه يانهكي به نهجما گه ياندوه كه بۆ ماوهي 6 وهرز له سههه تاي وهرزي داها توه بۆ يانهكه يان ياربيكات. رۆژنامهي (ماركا) ئيسپاني ئاماژهي بهوه دا كه (كاناليس) خاوهن 18 سال له سههه تاي وهرزي داها توه پهيوهندي به يانهي ريال مهديرد دهكات، بهلام ههردوو يانه ريكهوتنيكيان نهجما دوه بۆ نهوهي نهم ياريزانه تا وهرزي داها توه به شيشويهكي خوازراو له يانهكي بمينيتهوه. ههوالهكان له ريال مهديرد باسيان له بري پاره كه نه كرد، بهلام ههنديك سهراوه ئاماژه يان بهوه دا كه ريال مهديرد به بري 5ر4 مليۆن يۆرۆ بۆندهكي نهجما دوه.

تا: نهلهند كاوه

بهرشلونه چاوهري ئيتويه بۆ نوكردهوهي بۆندهكهي

يانه ي بهرشلونه ئيسپاني چاوهرتي وهلامي سامويل ئيتويه له سهه نوكردهوهي بۆندهكهي بۆ ماوهي 2 سال، نهگه بۆندهكهش نوكرديهوه، نهوا ئيتو دهتوانن دوو سالي ديكه له ناو مالي بهرشلونه بمينيتهوه بههه مان بري پاردي بۆنده كونه كه.

جيتي باسه يانهي كه تالوني ههفتهي رابردوو پيشنيازيكي پيشكهش به ياريزاني ناويرا كرد، نهگه بيتو ياريزاني كامبيريونيش رازي بيت نهوه دهتوانيت تا سالي 2012 له بهرشلونه ياري بكات. نهو ههوالانهش دوای نهوه ديت كه بهرتويه بهري كارهكاني ئيتو (ماريا ميسياس) لهكونگرهيهكي رۆژنامه نووسي رايجه ياندبوو كه ئيتو ههز دهكات ههه له كامب نو ياري بكات نهوهش له قازانجي يانهكهو ياريزاندايه، نهگه بيتو يانهي بهرشلونهش رازي نهبيت، نهوا ئيتووش خۆي حازر دهكات نهو يانهيه جيبهتليت.

ماريا راشيگه ياند كه بههوي تهلهفۆنهوه نهو باسه يان به ئيتو راگه ياندوه، بهلام نهو ههز دهكات له گهه بهرپرسان يانهي ئيسپاني لهو بارهوه دابنيشيت و گفتوگو بكات.

تا: سهنگهر حوسين